

ŚRODKI SPOŻYWCZE ORAZ ŻYWIENIE DZIECI I MŁODZIEŻY W JEDNOSTKACH SYSTEMU OŚWIATY

Aktualnie od dnia 1 września 2016 r. obowiązuje rozporządzenie tzw. „sklepikowe” - *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154).*

Sprzedaż środków spożywczych w jednostkach systemu oświaty

Możliwość sprzedaży na terenie jednostek systemu oświaty poszczególnych produktów spożywczych wymaga spełnienia przez nie dopuszczalnych kryteriów zawartości cukrów, tłuszczu oraz soli.

Zalecany asortyment w sklepikach szkolnych powinien być zgodny z § 1 ust. 1 ww. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r.

UWAGA: Ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia stwarza możliwość zaostrożenia kryteriów poprzez sporządzenie szczegółowej listy wymagań przez dyrektora placówki w porozumieniu z Radą Rodziców.

Żywienie zbiorowe

Środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty muszą spełniać odpowiednie wymagania dla danej grupy wiekowej, wynikające z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej (normy żywienia dla populacji polskiej definiują szczegółowe poziomy zalecanego dziennego spożycia poszczególnych składników odżywczych).

Prawidłowe żywienie powinno zapewnić pokrycie wszystkich potrzeb żywieniowych organizmu, warunkować normalne jego funkcjonowanie oraz utrzymanie należytej wagi ciała.

Informacje dotyczące zalecanych norm żywienia można znaleźć na stronie Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie pod linkiem:

<http://www.izz.waw.pl/pl/normy-zwienia>

Jak realizować obowiązujące przepisy?

1. Codziennie dobierać produkty z każdego poziomu Piramidy Zdrowego Żywienia i Aktywności Fizycznej.
2. Wszystkie potrawy należy sporządzać z naturalnych składników, bez użycia koncentratów spożywczych za wyjątkiem koncentratów z naturalnych składników.
3. Porcja warzyw lub owoców powinna pojawić się w każdym posiłku
4. Należy podawać co najmniej raz w tygodniu porcję ryby (kwasy tłuszczowe omega-3).
5. Codzienny jadłospis powinien zawierać min. 2 porcje mleka lub produktów mlecznych.
6. Produkty zbożowe (najczęściej pełnoziarniste) do każdego głównego posiłku.
7. Min. 1 porcja produktu białkowego: mięso, jaja, orzechy, nasiona roślin strączkowych.
8. Max. 2 potrawy smażone na tydzień (do smażenia olej rzepakowy).

9. Dostępność odpowiednich napojów – woda pitna, soki owocowe, warzywne i owocowo-warzywne, herbatki owocowe, herbata, napoje przygotowywane na miejscu np. kompot, kawa zbożowa, woda z cytryną (max. 10 g cukru / 250 ml).

Należy pamiętać o podaniu informacji dotyczącej zawartości alergenów w posiłkach zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. Wykaz substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji znajduje się w załączniku II do ww. rozporządzenia.

Konsekwencje nieprzestrzegania regulacji ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach określone są w art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, zgodnie z którym :

Kto: ...

- 8) *w ramach prowadzonej działalności sprzedaje w jednostce systemu oświaty środki spożywcze inne niż objęte grupami środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 52c ust. 6 pkt 1,*
- 9) *w ramach prowadzonej działalności reklamuje lub promuje w jednostce systemu oświaty środki spożywcze inne niż objęte grupami środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 52c ust. 6 pkt 1 lub niespełniające wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 52c ust. 6 pkt 2,*
- 10) *prowadząc działalność w zakresie zbiorowego żywienia dzieci i młodzieży w jednostce systemu oświaty w ramach żywienia zbiorowego stosuje środki spożywcze nieodpowiadające wymaganiom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 52c ust. 6 pkt 2,*

podlega karze pieniężnej w wysokości do 5000 zł, nie mniej niż 1000 zł.

Link do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r.:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20160001154>

Opracowane przez:

mgr inż. Jessica Zapór

Oddział Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Poznaniu

Na podstawie:

1. *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154)*
2. *Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (DZ. U. z dnia 2017 r. poz. 149 z późn. zm.)*
3. *<http://www.izz.waw.pl/pl/>*